

**ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava**

**Ministerstvo vnútra SR
Drieňová 22
826 04 Bratislava**

Vaša značka/zo dňa
24.11.2017

Naša značka
OHŽP/9052/29074 /
2017

Vybavuje **Bratislava**
RNDr. Miklánková 29.11.2017

Vec

Stanovisko k žiadosti MV SR o usmernenie pre obyvateľstvo v prípade závažnej smogovej situácie

Podaním zo dňa 24.11.2017 ste požiadali Úrad verejného zdravotníctva SR o usmernenie pre obyvateľstvo v prípade závažnej smogovej situácie. V odôvodnení uvádzate, že návrh novely zákona o ovzduší (účinnosť od 1.12.2017), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ukladá Ministerstvu vnútra SR povinnosť informovať prostredníctvom informačného systému civilnej ochrany okresné úrady a obce o vzniku smogovej situácie. Súčasťou odovzdávanej informácie majú byť aj odporúčania na ochranu zdravia ľudí vypracované úradom verejného zdravotníctva (§12 ods. 10 návrhu novely zákona).

K Vašej žiadosti uvádzame, že:

1. Kompetencie orgánov verejného zdravotníctva sú dané zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacími predpismi.
2. Počas smogových situácií, ktoré sú spôsobené zhoršením rozptylových podmienok v ovzduší v dôsledku nepriaznivých meteorologických podmienok dochádza k prekročovaniu maximálnych prípustných hodnôt znečisťujúcich látok. Zimný smog obsahuje okrem oxidov dusíka a oxidov síry najmä prachové častice. Zo zdravotného hľadiska sú najvýznamnejšie jemné častice pod 10 µg (PM₁₀), ktoré pri vdychovaní prenikajú až do dolných dýchacích ciest a čiastočne môžu prenikať cez pľúcne skliepky až do krvi.
3. Akútne účinky, ktoré prichádzajú do úvahy práve pri smogových situáciách, sa prejavujú vo forme dráždenia očí, slizníc nosa a hrdla a vyvolávajú kašeľ a pocit tlaku na hrudi. U alergikov môžu viesť aj k vyvolaniu astmatického záchvatu. U osôb s chronickým ochorením dýchacej alebo srdcovo - cievnej sústavy môžu viesť k zhoršeniu aktuálneho zdravotného stavu.
4. K najcitlivejším populačným skupinám patria alergici - astmatici, osoby s chronickým ochorením dýchacej alebo srdcovo - cievnej sústavy, veľmi malé deti a tehotné ženy.

IČO: 00607 223
DIČ: 2020878090

Tel.: 00421 2 49 28 43 78
Fax: 00421 2 44 37 26 41

e-mail: olga.miklanova@uvzsrs.sk
internet: www.uvzsrs.sk

Zvýšenému riziku z pôsobenia znečisteného ovzdušia v takýchto situáciách sú vystavení ľudia pracujúci vo vonkajšom prostredí, napr. policajti, pracujúci pri údržbe komunikácií, prípadne športovci trénujúci vonku.

5. Pre obmedzenie zbytočnej expozície obyvateľov zo zbytočného/nadmerného vdychovania takto znečisteného ovzdušia v čase so zvýšenými koncentráciami smogu v ovzduší považujeme za vhodné zabezpečiť tieto opatrenia:
- obmedziť športovanie a nadmerné aktivity vonku,
 - obmedziť vetranie v interiéroch,
 - skrátiť celkovú dobu pobytu vonku,
 - vyvarovať sa iných aktivít znečisťujúcich ovzdušie v dýchacej zóne (fajčenie, voľné spaľovanie, lepenie, prášenie a pod.).
7. Z hľadiska rozptylových podmienok je možné v obciach a mestách vyčleniť:
- a) miesta priaznivé
- ďalej od frekventovaných ciest
 - na vyvýšených lokalitách
 - v dobre prevetrávaných lokalitách
- b) miesta nepriaznivé
- blízko frekventovaných miest
 - v údoliach
 - v hustej zástavbe
 - v zástavbe s vykurovaním na tuhé palivo

Na záver uvádzame, že obmedzenia je potrebné dodržiavať a aktivity časovo obmedzovať tým viac, čím vyššie sú koncentrácie častíc PM₁₀ v ovzduší a čím rizikovejší z hľadiska zdravia sú exponovaní jedinci.

S pozdravom

Mgr. RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD.
hlavný hygienik Slovenskej republiky

IČO: 00607 223
DIČ: 2020878090

Tel.: 00421 2 49 28 43 78
Fax: 00421 2 44 37 26 41

e-mail: olga.miklanova@uvzsr.sk
internet: www.uvzsr.sk